

ש"ס 145 - אג"ת

הרב יאיר קאמן

303 - פ"ח

Tzafnat Paneeach - The Prince of Egypt

1. **חולין דף ס עמוד ב**
ואת העם העביר אותו לערים, מאי נפקא מינה - דלא ליקרו לאחיו גלוותא
2. **אור החיים בראשית מו, טו**
וטעמו להעני מצרים כדי שלא יהיו אחיו דלים בפני עשירים
3. **רמב"ן בראשית מא, לג**
ירא פרעה איש נבון וחכם ... ואמר יוסף כל זה בעבור שיבחרו אותו, כי החכם עיניו בראשו
4. **רמב"ן בראשית מב, ט**
וכן אני אומר שכל העניינים האלה היו ביוסף מחכמתו בפתרון החלומות, כי יש לתמוה אחר שעמד יוסף במצרים ימים רבים והיה פקיד ונגיד בבית שר גדול במצרים, איך לא שלח כתב אחד לאביו להודיעו ולנחמו, כי מצרים קרוב לחברון כששה ימים, ואילו היה מהלך שנה היה ראוי להודיעו לכבוד אביו
5. **סוטה דף יג עמוד ב**
ויוסף הורד מצרימה - א"ר אלעזר: אל תיקרי הורד אלא הוריד, שהוריד איצטגניני פרעה מגדולתן
6. **סוטה דף לו עמוד ב**
אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן, בשעה שאמר לו פרעה ליוסף יבלעדיך לא ירים איש את ידו וגו', אמרו איצטגניני פרעה: עבד שלקחו רבו בעשרים כסף תמשילהו עלינו?
7. **בראשית רבה פרשה פט**
נער - שוטה, עברי - שונא, עבד - שכך מוכתב בסקרידין של פרעה שאין עבד מולך
8. **מדרש תהלים מזמור קה**
לאסור שריו בנפשו - כיון שביקש פרעה להמליך את יוסף אמרו כל סנקליטין שלו יש עבד מלך, כיון שמלך יוסף נטלוס וחבשוס והמתין עד שבאו אחיו להודיע שהוא בן גנוסים, ואחר כך גררן בחבלים
9. **נצי"ב בהעמק דבר בראשית מו, לד**
כך עלה בדעת יוסף לסבב הדבר להגיע לתכלית המבוקש לשבת בדד. אע"ג שיהיה באופן שיהיו אחיו ובית אביו לבוז מחמת זה בעיני פרעה. מ"מ הכל כדאי כדי להגיע לזה התכלית הנחוץ לשמירת קדושת ישראל
10. **חזקוני בראשית מו, לד**
ואמרתם אנשי מקנה - יוסף היה דואג אם יהיו שרים בבית פרעה שיורידוהו מגדולתו שהרי בשביל קנאת כתונת פסים מכרוהו
11. **בראשית רבה פרשה צא**
כתיב (משלי יא) מונע בר יקבוהו לאום וברכה לראש משביר, מונע בר יקבוהו לאום - זה פרעה, וברכה לראש משביר - זה יוסף, יקבוהו לאום זה פרעה שגנז התבואה בשני רעבון והיו הבריות מקללין אותו, אבל יוסף זן את העולם בשני רעבון כרועה הזה שמנהיג את צאנו, עליו אמר דוד (תהלים פ) רועה ישראל האזינה נוהג כצאן יוסף

12. רמב"ן בראשית מז, יט

קנה אתנו ואת אדמתנו - הנה אמרו לו שגם גופם יקנה לעבדים לפרעה, וכן אמר הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם, אבל אמר ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה כי מכרו מצרים איש שדהו, ולא אמר שיקנה גופם רק האדמה. והטעם כי הם אמרו לו שיקנה אותם לעבדים עושי מלאכת המלך כרצונו, והוא לא רצה רק לקנות את האדמה, והתנה עמהם שיעבדו אותה לעולם ויהיו בה אריסי בתי אבות לפרעה ... והנה ראוי שיטול המלך שהוא אדון הקרקע ארבע הידות ואתם החמישית, אבל אני אתחסד עמכם שתטלו אתם חלק בעל הקרקע ופרעה יטול החלק הראוי לאריס, אבל תהיו קנוים לו שלא תוכלו לעזוב את השדות. וזה טעם מה שנדרו לו והאדמה לא תשם, שלא תשם לעולם. ולכך אמרו לו נמצא חן בעיני אדוני, שהקלת עלינו ליטול ארבע הידות שנוכל לחיות בהם, והיינו עבדים לפרעה, כאשר נדרנו שנעבוד את האדמה לרצונו

13. רש"י בראשית פרק נ, ו

כאשר השביעך - ואם לא בשביל השבועה לא הייתי מניחך

14. סוטה דף לו עמוד ב

ואע"י דלא ניחא ליה, א"ל: עלה וקבור את אביך כאשר השביעך

15. מדרש תהילים מזמור קה

הפך לבם לשנוא עמו. רבי חייא בשם ר' יוחנן, ורבי יודן בשם ר' יהוצדק, אתמול והקול נשמע וגוי וייטב בעיני פרעה. ועכשיו, הפך לבם לשנוא, ויקם מלך חדש

16. עירובין דף נג, א

ויקם מלך חדש על מצרים - רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו מאן דאמר חדש ממש דכתיב 'חדש' ומאן דאמר שנתחדשו גזירותיו מדלא כתיב וימת וימלוך ולמאן דאמר שנתחדשו גזירותיו הא כתיב 'אשר לא ידע את יוסף' מאי אשר לא ידע את יוסף דהוה דמי כמאן דלא ידע ליה ליוסף כלל